

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

29. Sit ne vltro ad viliora prouolandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPVT XXIX.

Sitne vltro ad vtiliora prouolandum?

Sed hinc mihi negotium facessit auctor, quem in ascetica doctrina maximi scio, Dorotheus; qui doctrina 21. super hac re ita pronunciat: *Currere sua sponte ad vilia exercitia, nullius profectus est, quin potius inanis gloria. Sed cum tibi vile aliquid precipitur, neque tu contradicis, sed iussa facis cum omni mansuetudine & obedientia, tunc fit hoc ad profectum: & hoc est contentum sui ipsius habere. Paucisque interiectis, Humilitas est nihili se ipsum existimare, & propriam voluntatem in cunctis amputare, ita vt sis in cunctis subiectus, & intrepidè ac constanter feras quidquid euenierit. Hæc est vera humilitas, in qua locum non inuenit inanis gloria, Sed humiliter loqui, arrogantiam præ se fert, & magis nocet, quam prodest: sed sufficit dicere, Ignosce, & ora pro me. Immo etiam sanctus ipse Chryostomus huic sententiæ suffragator accedere videtur, quando monet; Propterea te humilias, vt superbiam euites. Si igitur per humilitatem in superbiam incidis, melius fuerit non humiliare te-
 metipsum. Quid hinc dicemus? tantis enim viris fidem abrogare hominis fuerit, nec prudentis, nec modesti satis: at ecce affirmando; & omnium bene currentium retardabitur impetus, & ignauo torpori patrocinium paratur, & virtutum omnium initia propterea redduntur inaccessa, quod incipientium exercitationes alicunde mutilæ, ac næuo aliquo insperæ vitiari solent, essentque prætermittendæ, si omne omittendum foret vnde fortassis vitiosum quidpiæ emergit. Quid? nonne rectè factorum insidiosa comes, ac nonnumquã interemtrix esse solet vana gloria? ergo ne illius formidine otiosi nihilq; audèdo torpebimus? & vbi istud Sanctorum toties decantatum apophthegma: Nec propter te cæpi, nec propter te desinã? sin autè quantumlibet obstrepente illa audemus, cur nõ pariter humiliora tætemus, licet inde vanæ de nobis opinionis leuior sensus irrepat? Vt igitur hæc conciliaris & ex ratione ritè obseruari queant, subsidio fuerit virtutum omnium moderatrix & regina discretio, quã à tantis illis viris etiam hinc cõmendatam fuisse crediderim: ad eamq; spectare, vt locorum, personarum, morumque atq; cõsuetudinis ratione perspecta, nihil insolens, nihil inactabundum fiat, nihil præceteris affectatius adhibeatur. Si enim quapiam ex parte modum excederis, quàm facile est, vt vana gloria, quæ ipsis etiam rectè factis adnascitur, id quidquid peractum est inferuiat? Docuerat, & præclare, idem Dorotheus, duo esse superbiæ genera; monasticum, atque sæculare: Sæculare definit, quando ex iis rebus insolescimus, aut nos ceteris præferimus, quas ij qui communem & vt aiunt, sæcularem vitam degunt, magni ducere, ac inde se reliquis præferre solent: quare, isto sæcularis superbiæ morbo laborabit is Religiosus,
 qui*

Tom. 1.
 orat. de
 hum.

Doctrin. 2.

qui se alteri præferet, quòd ditior, pulchrior, ornator, doctior, nobilior sit, quòd monasterium aut institutum antiquius, celebrius, numerosius, abundantius, honoratius incolat: quippe hæc sunt quæ permagni ducere, & ob quæ aliis præponi solent, qui communi lege civilem inter homines vitam degunt. Eòdem quoque spectant, gloriolæ quædam è naturæ dotibus captaræ, vt à voce gratiore, cantu modulatiore, contentiore psalmodia, nitidiore atque comiore ministerio, & id genus pluribus; quæ licet Religionis magis propria sint, laudè tamen ab aliqua non Religiosa, sed naturali, seu sæculari industria vendicant. At monastica superbia est, cum ex eo laudem sibi quis arrogat, quod non solet aliunde laudari, quàm quòd sit virtus, virtutisve, vel similitudinem induat, vel partes explere videatur: vt quando ieiuniis, vigiliis, humicubationibus, obsoleto vestitu, incomta barba, sordibus affectatis, caloris & frigoris patientia, & eiusmodi rebus quispiam efferretur: *quando, inquit idem auctor, adipiscenda gloria gratia, quis humiliatur. Additque, licere, (si omnino glorandum) monasticè potius, quàm mundanè gloriari.* Quibus verbis innuit, modicam quamdam è rebus bonis gloriam, non admodum obesse, quin & nonnumquam, ijs qui incipiunt, non secus prodesse posse, quàm solet, vel paulò copiosior imber, vel stercoreatio pinguior, tenello & recens sparso semini adminiculo esse, ad facilius & copiosius germen proferendum.

C A P V T XXX.

Sitne è sanctis & vilibus, quàm è profanis & vanis minùs periculosa gloriatio?

AT ecce, dum superiorem dubitationem soluere putamus, ac necdum plànè soluimus, in implexiorè inuoluimur, quam tamen euoluerè necesse est, Sitne è sanctis, quàm è profanis vanisq; rebus minùs periculosa gloriatio: quod asserere hic videtur Dorotheus, & vt probè intelligatur non parù refert. In quo existimo spectandum esse gloriationis modum, & ex quo sine, quibus in hominibus oriatur. Est enim quædam gloriatio, qua ex rei benè gestæ bonitate delectationem haurimus, laudemq; nos promeritos esse credimus, & ex istius laudis amore, quamquam non solo, neq; præsertim, incitatur tamen, & ad eadem agenda alacriores reddimur, ita vt primò & maxime istius rei benè gestæ bonitate moueamur; at non sola, sed quia inde in nos aliquid laudis redundare animaduertimus, laterq; etiamnum in animo nostro vitiosus nostri amor, & gloriolæ cuiusdã vana cupiditas; hominum animis, vel naturæ, vel educationis atque consuetudinis corruptione sic insita, vt viri ingenij acumine præcellètes affirmarint, esse veræ virtutis fructum honestissimum gloriã, vix inueniri qui non

*Cic. in Pis.
l. i. off.*

quasi